

PenSam Bank A/S | CVR-nr. 13 88 46 76 | Hjemsted Furesø, Danmark

ÅRSRAPPORT

2015

PenSam Bank A/S

Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

Tlf. 44 39 39 44
Fax 44 39 39 40

bank@pensam.dk
www.pensam.dk/bank

CVR-nr. 13 88 46 76
Hjemsted Furesø, Danmark

Moderselskab:
PenSam Holding A/S
CVR-nr. 12 62 95 32
Hjemsted Furesø, Danmark

DIREKTION
Helen Kobæk
Torsten Fels

Indholdsfortegnelse

Budskab fra ledelsen	4
Ledelsesberetning	
Femårsoversigt	5
Om PenSam Bank	7
Kunder og produkter	9
Regnskabsberetning	11
Risikostyring og kapitalforhold	14
Selskabsledelse og organisation	18
Ledelse og revision	21
Ledelseshverv mv.	22
Årsregnskabet	
Ledelsespåtegning.....	23
Intern revisors erklæringer.....	24
Den uafhængige revisors erklæringer	25
Resultatopgørelse.....	26
Balance	27
Egenkapitalopgørelse	28
Noter	29

Budskab fra ledelsen

PenSam Bank tilbyder kunderne i PenSam gruppen opsparingsprodukter i form af aldersopsparing og ratepension, som en del af arbejdsmarkedspensionerne. Endvidere tilbydes kunderne i PenSam Bank relevante bankprodukter, som tilgodeser kundernes almindelige behov for bankforretning.

PenSam Bank har i 2015 haft en tilfredsstillende udlånsvækst på 12%. Udlånsvæksten er opnået i et vanskeligt marked, som er præget af en fortsat skærpet konkurrence i banksektoren samt tilbageholdenhed hos kunderne.

Konkurrencesituationen har medført et øget pres på rentemarginalen, og den gennemsnitlige udlånsrente er derfor reduceret i 2015. Reduktionen i udlånsrenten kombineret med det lave renteniveau udfordrer bankens indtjening.

De stigende regulatoriske krav, som rammer alle banker i branchen, presser omkostningsniveauet op. PenSam Bank har i 2013 og 2014 afholdt ekstra omkostninger som led i bankens forretningsplan for at sikre fundamentet for fremtidig vækst. Disse aktiviteter er nu tilendebragt og omkostningsniveauet kunne derved reduceres med 14% i 2015.

ÅRETS RESULTATER I TAL

Årets samlede resultat udgør et overskud på 4,3 mio. kr. før skat mod et underskud på 10,8 mio. kr. for 2014.

Nettorente- og gebyrindtægter af bankdriften er 65,2 mio. kr., hvilket er et fald på 1,9 mio. kr. i forhold til 2014. Årets nedskrivninger er begrænset svarende til en nedskrivningsprocent på 0,1%.

Omkostningerne er reduceret til 53,9 mio. kr. efter gennemførte omkostningsreduktioner.

Resultatet for 2015 anses som acceptabelt henset til realisering af bankens vækstplan.

Femårsoversigt

I t.kr.

Resultatopgørelse	2015	2014	2013	2012	2011
Renteindtægter	65.917	71.233	77.013	84.084	96.103
Renteudgifter	-2.884	-4.966	-9.852	-11.608	-19.471
<i>Netto renteindtægter</i>	63.033	66.267	67.161	72.476	76.631
Udbytte af aktier mv.	0	3	3	3	3
Gebyrer og provisionsindtægter	4.851	3.128	2.598	2.281	2.079
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-2.636	-2.246	-2.184	-1.893	-1.591
<i>Netto rente- og gebyrindtægter</i>	65.248	67.152	67.578	72.867	77.123
Kursreguleringer	-3.459	-6.599	-12.510	5.691	10.999
Udgifter til personale og administration	-53.896	-62.407	-60.175	-50.568	-49.159
Afskrivninger	0	-35	-82	-62	-1.043
Andre driftsudgifter	-2.095	-4.246	-5.692	-4.097	-6.394
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-1.525	-4.675	-5.094	-3.191	-2.345
<i>Resultat før skat</i>	4.273	-10.810	-15.975	20.640	29.181
Skat	-1.032	2.553	3.236	-5.180	-7.078
<i>Årets resultat / Årets totalindkomst</i>	3.241	-8.257	-12.739	15.460	22.103

Balance	2015	2014	2013	2012	2011
Aktiver, i alt	1.630.675	1.564.259	1.981.133	2.064.887	2.148.354
Udlån	977.950	875.553	860.705	763.743	798.499
Obligationer	417.661	475.064	915.323	1.110.970	1.144.893
Aktier mv.	43.143	46.115	48.277	72.264	71.196
Indlån	1.370.546	1.306.929	1.708.980	1.788.039	1.876.720
Aktiekapital	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Egenkapital	243.559	241.258	250.885	265.044	251.513
Forretningsomfang (indlån + udlån)	2.348.496	2.182.482	2.569.685	2.551.782	2.675.219
Indre værdi pr. 100 kr. aktie	406	402	418	442	419

Nøgletal	2015	2014	2013	2012	2011
Solvens og kernekapital					
Egentlig kernekapitalprocent	20,8	22,2	20,9	21,1	19,6
Kapitalprocent (tidligere solvensprocent)	20,8	22,2	20,9	21,1	19,6
Indtjening					
Egenkapitalforrentning før skat (pct.)	1,8	-4,4	-6,2	8,0	12,1
Egenkapitalforrentning efter skat (pct.)	1,3	-3,4	-4,9	6,0	9,2
Indtjening pr. omkostningskrone	1,1	0,8	0,8	1,4	1,5
Afkastningsgrad (pct.)	0,2	-0,5	-0,6	0,7	1,0
Markedsrisiko					
Renterisiko (pct.)	4,5	4,5	3,7	9,8	10,6
Valutaposition (pct.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valutarisiko (pct.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Likviditet					
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån (pct.)	72,8	68,8	51,5	43,6	43,3
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet (pct.)	224,7	271,7	457,7	508,8	480,4
LCR (pct.)	274,7	-	-	-	-
Kreditrisiko					
Summen af store eksponeringer (pct.)	31,9	32,6	28,0	26,4	26,6
Årets nedskrivningsprocent	0,1	0,5	0,6	0,4	0,3
Akkumuleret nedskrivningsprocent	1,9	2,5	2,1	2,0	1,8
Andel af tilgodehavender med nedsat rente	1,2	1,6	1,5	1,6	1,3
Udlån i forhold til egenkapital (antal gange)	4,0	3,6	3,4	2,9	3,2
Årets udlånsvækst (pct.)	11,7	1,7	12,7	-4,4	3,6

Om PenSam Bank

FORRETNINGSOMRÅDER

PenSam Banks formål og rolle er at styrke PenSam gruppens samlede værditilbud til de kunder, som er den primære målgruppe; ansatte på FOA overenskomster og aftaler samt deres familier.

PenSam Bank er en bank for privatkunder. Banken understøtter koncernens samlede værditilbud ved at tilbyde kunderne med arbejdsmarkedspensionsordning opsparingsprodukter såsom aldersopsparing, ratepension og kapitalpension, samt øvrige relevante bankprodukter f.eks. forbrugs-, bil- og boliglån.

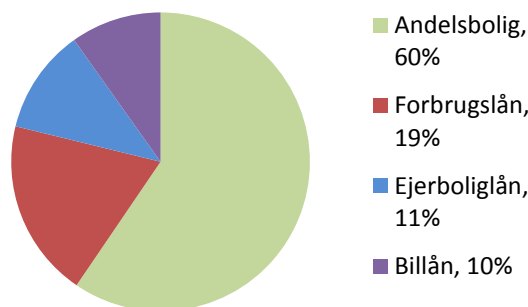
PenSam Bank drives som en internet- og telefonbank uden filialer. I dagtimerne ydes der telefonservice fra hovedkontoret i Farum. Hverdagens bankopgaver kan håndteres via selskabets hjemmeside og øvrige digitale løsninger. Derved sparer banken omkostninger til drift og vedligeholdelse, som kan overføres til kunderne i form af lave renter og gebyrer.

PENSAM BANK'S KUNDER

PenSam Bank har ca. 21.000 privatkunder og ca. 48.000 pensionskunder. Kunderne er fortrinsvis lønmodtagere, som er ansat i kommuner, regioner og private virksomheder inden for de fagområder, som FOA tegner overenskomster for.

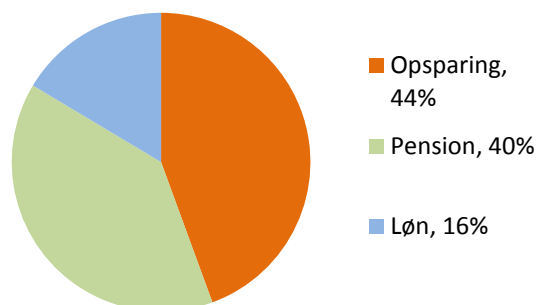
Bankens udlånssammensætning har i de senere år været relativt stabil. Bankens udlån er fordelt på følgende produkter:

Produktsammensætning på udlån (i %) i 2015

Bankens indlån består af følgende indlånsprodukter:

Produktsammensætning på indlån (i %) i 2015

PENSAM BANK'S STRATEGI

PenSam Banks strategi er fastsat inden for rammerne af PenSam gruppens målsætninger.

PenSam Bank tilbyder enkle og gennemskuelige bankprodukter og services til konkurrencedygtige priser til alle FOA-faggrupper og deres familie.

INVESTERINGSSTRATEGI

PenSam Bank har indlånsoverskud og har derfor behov for at placere overskydende likviditet i investeringer.

PenSam Banks indlånsoverskud investeres fortsat primært i stats- og realkreditobligationer. For at sikre en stabil indtjening fra obligationsbeholdningen er der valgt en lav risikoprofil med kort løbetid. Formålet er at reducere renterisikoen vedrørende kursudsving som følge af eventuelt stigende renter.

Banken afsøger løbende markedet for alternative investeringer, som kan øge afkastet af indlånsoverskuddet under behørig hensyntagen til den risiko, som banken i den forbindelse løber.

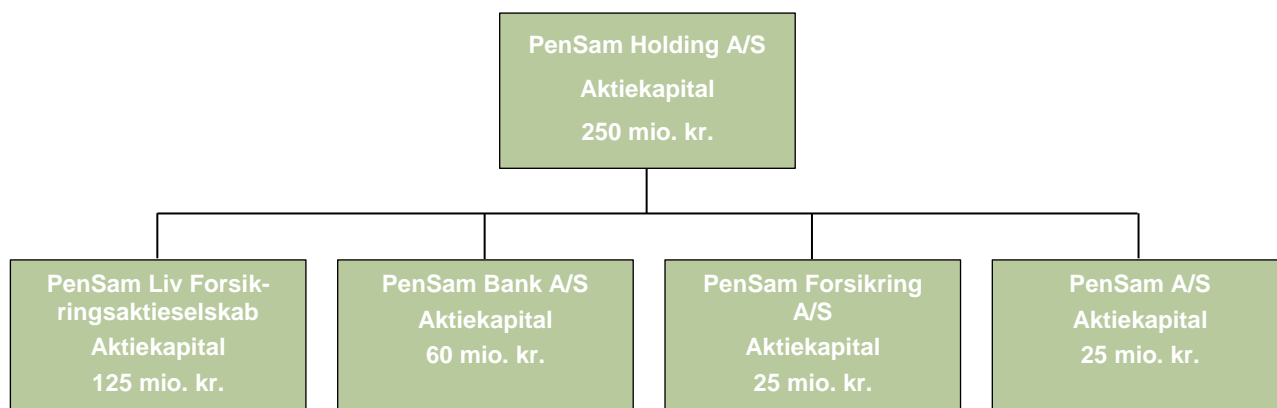
FINANSIEL KONCERN

PenSam Bank er en del af en finansiell koncern, som tilbyder finansielle produkter til vores kunder inden for pension, forsikring og bank. Som følge heraf har PenSam Bank en unik mulighed for vækst ved at tilbyde gode bankprodukter til en konkurrencemæssig god pris til koncernens kundegrundlag.

PenSam Bank er et 100% ejet datterselskab af PenSam Holding A/S. Banken indgår i PenSam koncernen, der har hovedsæde i Farum. Koncernstrukturen fremgår af figuren nedenfor.

INSPEKTION FRA FINANSTILSYNET

PenSam Bank har i december 2015 taget del i et tema-inspektionsbesøg fra Finanstilsynet vedrørende nyudlån til private. På tidspunktet for regnskabsafslæggelsens afslutning er Finanstilsynets tilbagemelding endnu ikke modtaget.

Kunder og produkter

UDVIKLING OG TILPASNING AF PRODUKTER

PenSam koncernen ønsker at servicere kunderne bredt i forhold til deres daglige økonomi, og de skal opleve, at de får både god rådgivning og fordelagtige tilbud, der passer til deres økonomi.

I forlængelse heraf har PenSam Bank i efteråret 2015 lanceret FOA Fordele konceptet, der indgår i en storkundeaftale med FOA, hvor besparelser på kommunikation og distribution kommer kunderne til gode i form af lavere priser.

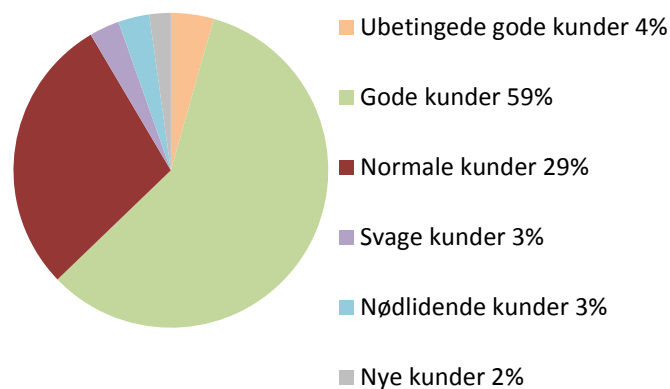
Banken har i 2015 introduceret puljeinvesteringsprodukter. Formålet er at give kunderne valgfrihed i opsparingen og en bedre forrentning af deres pensionsmidler. Salget heraf forløber tilfredsstillende, og samlet set er der puljeaftaler på i alt 17,0 mio. kr. pr. 31. december 2015.

KREDITKVALITET OG KREDITRISIKO

Bankens udlån er det største aktiv i bankens balance, og en løbende vurdering og overvågning af kreditkvalitet og kreditrisici er en væsentlig del af bankdriften. Der arbejdes derfor løbende med at vurdere udlåns- og kreditprocesserne samt vurdere og implementere de for banken relevante kreditværktøjer.

PenSam Bank har fortsat lave nedskrivningsprocenter. Det skal blandt andet ses i sammenhæng med, at PenSam Bank alene er en privatkunde-bank og kreditboniteten af disse vurderes generelt positivt. Bankens nedskrivningsprocent er lav, hvilket vurderes som tilfredsstillende.

Bankens udlån fordelt på risikoklasser er følgende pr. 31. december 2015:

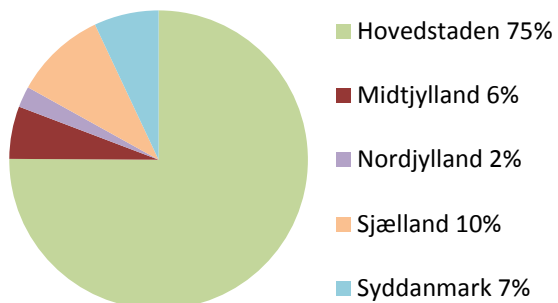
Af ovenstående diagram fremgår det, at 92% af bankens udlån er i fordelt på kunder klassificeret som normale kunder eller bedre. Nye kunder er kunder, som ikke kan rates pga. utilstrækkelig datahistorik, hvilket er mindre end 3 måneder.

Bankens krediteksponering er i væsentlig grad sikret ved pant i fast ejendom, og eksponeringen ligger primært inden for 0-80%-intervallet for helårsbebyggelse og 0-60%-intervallet for fritidshuse ved indgåelse af udlånet. Få kunder i PenSam Bank har problemer med at overholde de aftalte betalingsfrister.

Banken har fortsat i 2015 en høj koncentrationsrisiko, idet 60% af PenSam Bank's udlån er til andelsboliger.

Banken har fastlagt en grænse for koncentrationen og har desuden taget højde for denne ved at indregne et forventet tab i bankens solvensbehovsberegning. Bankens fastsatte grænse er ikke overskredet, og eksponeringen er uændret i forhold til 2014.

Bankens udlån er relateret til kunder i Danmark, med størstedelen af udlånene i Hovedstaden. Udlån er geografisk fordelt over følgende områder:

Udlån til private i Region Hovedstaden udgør 75% og har udviklet sig relativt stabilt i forhold til de seneste års udlånssammensætning. Hovedstadsområdet er fortsat overrepræsenteret i forhold til PenSam koncernens kundesammensætning.

Den væsentligste risiko for forøgede nedskrivninger og tab på udlån er fortsat relateret til en kombination af stigende arbejdsløshed og faldende ejendomspriser.

Jf. diagrammet med risikoklasser er langt den største del af bankens udlån i de kategorier, hvor der er lav risiko for tab. Der er samlet en lav risiko for enkeltstående større tab både som følge af lave eksponeringer på enkeltengagementer samt som følge af sikkerhedsstillelse.

Regnskabsberetning

Årets resultat før skat udgør et overskud på 4,3 mio. kr. mod et underskud på 10,8 mio. kr. i 2014. Årets resultat efter skat for 2015 udgør et overskud på 3,2 mio. kr.

Årets resultat er positivt påvirket af effekten af omkostningsbesparende tiltag samt faldende renteudgifter.

Resultatet for 2015 er i overensstemmelse med de forventninger, som er udmeldt i halvårsrapporten.

Bestyrelsen indstiller, at der udloddes 1,1 mio. kr. i udbytte til ejeren PenSam Holding A/S. Der overføres derved 2,1 mio. kr. til egenkapitalen.

NETTO RENTE- OG GEBYRINDTÆGTER

Bankens netto rente- og gebyrindtægter udgør samlet 65,2 mio. kr., hvilket er 1,9 mio. kr. lavere end i 2014.

Bankens renteindtægter opdeles i renteindtægter vedrørende bankdrift og renteindtægter på bankens obligationsbeholdning.

De samlede renteindtægter udgør 65,9 mio. kr., og er faldet med 5,3 mio. kr. i forhold til sidste år. Udviklingen dækker over en stagnering i renteindtægter vedrørende udlån samt et væsentligt fald i renteindtægter vedrørende selskabets obligationsbeholdning på 5,3 mio. kr.

Reduktionen i indlånet, som følge af afgiftsberigtiggelsen på kapitalpensionerne i andet halvår 2014 samt nedsættelse af indlånsrenterne som følge af det historisk lave renteniveau i første halvår 2015, har haft den ønskede effekt på renteudgifterne i 2015. Renteudgifterne er derfor faldet fra 5,0 mio. kr. i 2014 til 2,9 mio. kr. i 2015.

Gebyrindtægter på 4,9 mio. kr. er fortsat på et lavt niveau, hvilket er i overensstemmelse med PenSam Banks strategi om at være en billig og fair bank.

Når der ses bort fra udviklingen i renteindtægterne fra obligationsbeholdningen, er bankens netto rente- og gebyrindtægter steget med 3,4 mio. kr. i forhold til 2014.

INVESTERINGSAFKAST

Det samlede afkast af investeringsaktiverne udgør 5,1 mio. kr. Afkastet består ud over renteindtægterne og kursreguleringer på obligationsbeholdningerne af udbytte og kursreguleringer på en aktiepost i Arp Halkin Mortgage Funds med underliggende risiko i en pantebrevsportefølje. Bankens investering i aktieposten har i året givet et afkast på 2,4 mio. kr.

Kursreguleringer i 2015 er negative med 3,5 mio. kr. som følge af rentefald, der har påvirket kursværdien på bankens obligationsbeholdninger.

UDGIFTER TIL PERSONALE OG ADMINISTRATION SAMT ANDRE UDGIFTER

Udgifter til personale, drift og administration udgør 53,9 mio. kr. i 2015 mod 62,4 mio. kr. i 2014. Bankens omkostninger er i 2015 påvirket af, at ledelsen har implementeret en række tiltag til at reducere omkostningerne som led i bankens forretningsplan.

Andre driftsudgifter på 2,1 mio. kr. er bidrag til Indskydergarantifonden. I 2016 forventes betalingen til Afviklingsformue og Garantiformue ikke at udgøre væsentlig omkostning.

PenSam Bank har tidligere haft administrationsaf-tale med PenSam Liv vedrørende varetagelse af administrations- og forvaltningsopgaver. I 2015 er

der ved spaltning af PenSam Liv stiftet et nyt selskab, PenSam A/S, som herefter leverer ydelserne til PenSam Bank og de øvrige selskaber i PenSam gruppen.

NEDSKRIVNINGER PÅ UDLÅN OG TILGODEHAVENDER

Bankens akkumulerede nedskrivninger er fortsat på et acceptabelt niveau. De samlede nedskrivninger udgør 20,7 mio. kr., hvoraf de individuelle nedskrivninger udgør 17,8 mio. kr. og de gruppevis nedskrivninger udgør 2,9 mio. kr.

Årets nedskrivningsprocent er lav og er faldet med 0,4%-point i forhold til 2014. Nedskrivningsprocenten er på et fortsat tilfredsstillende niveau og har været relativt stabil over de senere år.

Opgørelsen af de individuelle nedskrivninger er baseret på individuelle gennemgange af udlån, hvor der er identificeret risiko for tab.

De gruppevis nedskrivninger er baseret på en model, som analyserer på bankens kunder ud fra en risikoklassifikationsmodel. De samlede gruppevis nedskrivninger er i 2015 steget fra 2,7 mio. kr. til 2,9 mio. kr.

Den samlede udvikling i nedskrivningerne medfører en driftspåvirkning i året på 1,5 mio.

INDLÅN OG UDLÅN

Bankens indlån er steget fra 1.306,9 mio. kr. i 2014 til 1.370,5 mio. kr. i 2015, hvilket er en stigning på 63,6 mio. kr., idet banken har tiltrukket flere anfordringsindlån.

Udlånsporteføljen udgør 978,0 mio. kr. i 2015 mod 875,6 mio. kr. i 2014. Udviklingen er påvirket af salgsfremmende aktiviteter, som har resulteret i en udlånsvækst på 11,7 %. Sammensætningen af

udlånsporteføljen er ikke ændret væsentligt, jf. afsnit 'Om PenSam Bank'.

Bankens indlånsoverskud for 2015 udgør 392,6 mio. kr. mod 431,4 mio. kr. i 2014.

EGENKAPITAL

Bankens egenkapital pr. 31. december 2015 udgør 242,4 mio. kr. efter overførsel af årets resultat efter skat på 3,2 mio. kr. samt udloddet udbytte på 1,1 mio. kr. Egenkapitalforrentningen før skat udgør i alt 1,8%.

Banken er fortsat en velkonsolideret bank med en solid solvensoverdækning, hvilket også er gældende efter udlodning af foreslået udbytte.

PenSam Bank's solvens er således opgjort til 20,8% mod lovgivningens krav på 8%. Bestyrelsen har opgjort det individuelle solvensbehov til 9,0% af de risikovægtede poster, svarende til 105,2 mio. kr. Der henvises til afsnittet om risikostyring og kapitalforhold samt til bankens hjemmeside, hvor risikorapporten for 2015 er tilgængelig.

USIKKERHED VED INDREGNING OG MÅLING

Ved udarbejdelse af årsrapporten foretages der i forbindelse med indregning og måling af visse regnskabsposter en vurdering, som omfatter skøn, og som er behæftet med usikkerhed.

Usikkerhederne ved indregning og måling vedrører i PenSam Bank primært værdiansættelse af udlån og herunder vurdering af nedskrivninger på udlån.

Der henvises til afsnittet 'Regnskabsmæssige skøn' under 'Anvendt regnskabspraksis', hvor der er foretaget en særskilt beskrivelse af principper og metoder for fastsættelse af værdierne på regnskabsposter, hvor der er usikkerhed ved indreg-

ning og måling, herunder ovennævnte regnskabspost.

BEGIVENHEDER EFTER BALANCEDAGEN

Der er i tiden fra 31. december 2015 til årsrapportens underskrivelse ikke indtruffet forhold, som efter ledelsens opfattelse har væsentlig påvirkning på bankens økonomiske stilling.

FORVENTNINGER TIL 2016

Udvikling i renteniveauet kan på kort sigt påvirke investeringsafkastet grundet bankens obligationsbeholdning. Det er forventningen, at renten i 2016 forbliver på et lavt niveau.

Der forventes i 2016 samlet et forbedret resultat af bankdriften som følge af stigende renteindtægter. Omkostningerne forventes fastholdt på niveau med 2015.

Risikostyring og kapitalforhold

Bestyrelsen i PenSam Bank har vedtaget en politik for risikostyring, der fastlægger det ønskede risikoniveau i banken og som sikrer sammenhæng imellem de finansielle mål og midler. Den overordnede risikopolitik er et centralt element i bankens risikostyringssystem, idet det ønskede risikoniveau fastlagt i politikken fordeles ud på alle de forskellige typer af risici, som banken er udsat for.

Bestyrelsen vurderer, om det ønskede risikoniveau er forsvarligt i forhold til den tilgængelige kapital og øvrige buffere. Vurderingen sker minimum en gang om året med udarbejdelse af en risikovurderingsrapport, hvor selskabets nuværende og forventede fremtidige soliditet er blevet undersøgt ved hjælp af stresstest, kapital- og genopretningsplaner, scenarieanalyser med mere. Et væsentligt element i risikovurderingen er også analyse af bankens model til kvantificering af risici.

Risikostyring og accept af risici vurderes altid under hensyntagen til bankens forretningsmodel, strategiske målsætninger, den valgte risikoprofil samt den kapital og likviditet der er til rådighed i banken.

KAPITALPLANLÆGNING OG INDIVIDUEL SOLVENS

Bankens individuelle solvensbehov opgøres efter "8+ metoden".

Det individuelle solvensbehov opgøres som 8% af bankens risikovægtede eksponeringer tillagt et yderligere solvensbehov på områder, hvor banken har særlige risici. Metodikken tager udgangspunkt i Finanstilsynets "Vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov for kreditinstitutter" og suppleres med stresstest.

	2015	2014
Samlet risikoeksponering	1.166.207	1.081.013
Kapitalgrundlagskrav i henhold til CRR artikel 92 stk. 1, litra c 8% af samlet risikoeksponering	93.297	86.481
Kapitalkrav i henhold til FIL §124, stk. 2, internt solvensbehov, 9,0 % af samlet risikoeksponering (2014: 9,8 %)	105.192	106.282
Kapitalprocent ifølge CRR artikel 92, stk. 2, litra c	20,8%	22,2%
Kapitalgrundlag (tidl. basiskapital efter fradrag)	242.163	240.318

Banken vurderer behovet for tilvejebringelse af kapital med udgangspunkt i den vedtagne forretningsudviklingsplan. Der er ikke forventninger om, at der er behov for tilvejebringelse af likviditet eller kapital inden for de kommende år. Hvis forudsætningerne ændrer sig, og det vurderes, at kapitalgrundlaget ikke er tilstrækkeligt til at dække det fremtidige solvensbehov, har banken en plan for enten at frigøre kapital via risikoreducerende metoder eller eventuelt at tilføre ny kapital. De mulige tiltag er beskrevet i bankens genopretningsplan, og en eventuel anvendelse af disse vil blive vurderet på baggrund af analyse af den givne situation. Genopretningsplanen opstiller desuden en nødplan, der sikrer, at banken vil være i stand til at opretholde både interne og lovgivningsmæssige rammer for solvens selv i et meget ugunstigt økonomisk scenarie.

REGULERING

De nye kapitaldækningsregler CRD IV og CRR trådte i kraft fra 1. januar 2014, men som følge af overgangsbestemmelser vil reglerne på en række områder først være fuldt implementerede i 2022.

CRR, som implementerer de nye globale bankstandarder (de såkaldte Basel III – regler) i europæisk lovgivning, indeholder en lang række elementer i forhold til regulering af kreditinstitutter, herunder bl.a. definition af og krav til størrelsen og

kvaliteten af egenkapital, krav til kapitalbuffer samt ny likviditetsregulering.

PenSam Bank har alene kernekapital, dvs. aktiekapital og overført overskud.

Overgangen til CRD IV har ikke medført væsentlig stigning i solvensbehovet. PenSam Bank følger løbende udviklingen i lovreguleringen.

Den 1. oktober 2015 påbegyndte indfasningen af det nye likviditetsdækningskrav, Liquidity Coverage Ratio (LCR). Indfasningen sker løbende frem til 1. januar 2018, hvor LCR-kravet er fuldt indfaset med et likviditetsdækningskrav på 100 %. Indtil udgangen af 2016 vil det nuværende likviditetskrav i lov om finansiel virksomhed § 152-153 fortsat være gældende.

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet implementerede i 2010 en "Tilsynsdiamant" for pengeinstitutter.

Tilsynsdiamanten opstiller grænseværdier på 5 væsentlige nøgletal for bankers risikoeksponering. Overstiges grænseværdierne, kan det være indikation på, at pengeinstituttet har påtaget sig for høje risici.

PenSam Bank følger og overvåger løbende bankens risici, og herunder inden for de 5 kategorier som Finanstilsynet har defineret i Tilsynsdiamanten. Dette er et led i den løbende risikostyring.

Eksporeringskategorier i Tilsynsdiamanten	Tilsynsdiamantens grænseværdi	Bankens aktuelle værdi 2015	Bankens aktuelle værdi 2014
Summen af store eksposeringer	max. 125%	31,9%	32,6%
Udlånsvækst på årsbasis	max. 20%	11,7%	1,7%
Ejendomseksponering	max. 25%	0,0%	0,0%

Funding ratio	max. 100%	60,6%	64,5%
Likviditetsoverdækning	min. 50%	224,7%	271,7%

Banken har ingen store udlånsengagementer, men bankens investering i aktier i Arp Halkin, er betragtet som et stort engagement. Den underliggende investering udgøres af ca. 2.000 enkeltstående pantebreve. Banken ejer ca. 7% af aktiekapitalen i Arp Halkin. Pejlemærket vedrørende store engagementer ændres fra 2018, men ændringen forventes ikke at påvirke bankens evne til at overholde pejlemærket.

VÆSENTLIGSTE RISICI

De væsentligste risici i PenSam Bank vedrører kreditrisici, markedsrisici, likviditetsrisici samt operationelle risici.

PenSam Bank har outsourcet en del af de operationelle opgaver til PenSam A/S ud fra de rammer, som bankens bestyrelse har fastsat.

Den praktiske udførelse af risikostyringen er forankret i en selvstændig risikostyringsfunktion, der har ansvaret for kapital- og solvensforhold. Desuden overvåger risikostyringsfunktionen de risiko-områder, der varetages andre steder i banken og PenSam A/S og har ansvaret for risikorapportering til ledelsen.

Kredit- og modpartsrisici

Kreditrisiko vedrører usikkerhed om tilbagebetaling af udlån, som banken har ydet, samt tilbagebetaling på investeringer i handelsbeholdningen.

Den daglige styring af kreditrisiko, for så vidt angår udlånsporteføljen, foregår i PenSam Bank og er ikke outsourcet. Kreditrisiko i handelsbeholdningen håndteres af investeringsafdelingen i PenSam A/S.

Kreditpolitikken og retningslinjer for kreditområdet gennemgås og godkendes af bestyrelsen minimum årligt. Kreditpolitikken er senest godkendt i oktober 2015.

Banken er en privatkundebank, hvor den generelle kreditrisiko ikke er påvirket af enkelte større kundeforhold. I kreditpolitikken er det endvidere fastsat, at banken som udgangspunkt ikke ønsker at indgå engagementer med en kreditrisiko, der overstiger 2% af kernekapitalen.

PenSam Bank anvender en klassifikationsmodel som en del af kunderådgivningen og kreditgivningsprocessen. Modellen medvirker til at ensarte forudsætningerne for tildeling af kredit og styrker dermed kreditprocessen og risikostyringen i banken. Klassifikationsmodellen udregner på baggrund af kundernes adfærd en kreditscore, som udtrykker sandsynligheden for, at kunden inden for de kommende 12 måneder vil misligholde sit engagement med banken. Der foretages løbende overvågning af "vandring" (migrering) mellem risikoklasserne. For overblik over udvikling i udlånsporteføljen fordelt på risikoklasser, geografi og udlånstyper henvises til afsnittene 'Forretningsområder' under 'Om PenSam Bank' og 'Kreditkvalitet og kreditrisiko' under 'Udvikling'.

Der foretages løbende overvågning af indikationer for værdiforringelse. Dette foregår dels i forbindelse med afvikling af udlån, dels ved kundehenvendelser vedrørende omstruktureringer og automatiske analyser af betalingsstrømme for bankens kunder.

Investeringer i handelsbeholdningen foretages altid ud fra den fastsatte investeringsstrategi. Investeringspolitikken fastlægger endvidere krav til kreditkvaliteten ved køb af obligationer.

Markedsrisiko

Ændringer i renteniveauet udgør den væsentligste risiko for udsving i afkast på bankens investeringsaktiver.

Baseret på bankens handelsbeholdning den 31. december 2015, vil en rentestigning på 0,5%-point medføre et kurstab på 5,7 mio. kr.

Bankens bestyrelse drøfter og godkender minimum årligt bankens investeringsstrategi. Den fastsætter de overordnede rammer for bankens investeringer, herunder drøftes eventuelle nye investeringstiltag samt ønsket varighed på obligationsporteføljen.

Markedsrisici overvåges og rapporteres løbende til ledelsen, og der udarbejdes daglige opgørelser over kursbevægelser på bankens handelsbeholdning.

Banken har ligeledes en beholdning aktier med underliggende risiko i private danske pantebreve samt en beholdning af sektoraktier. Den samlede investering udgør 460,8 mio. kr.

Likviditets- og fundingrisici

Likviditets- og fundingrisiko er risikoen for, at manglende likviditet eller finansiering medfører stigninger i finansieringsomkostningerne, at banken ikke kan nå sine mål eller ultimativt ikke kan møde sine forfaldne forpligtelser.

PenSam Bank har en simpel finansieringsstruktur bestående af egenkapital samt pensions- og anfordringsindskud fra privatkunder. Bankens har tillige et relativt stort indlånsoverskud, der er investeret i meget likvide aktiver, hvilket resulterer i høj likviditetsoverdækning i forhold til både § 152-likviditetskravet og LCR.

Operationelle risici

Operationelle risici er defineret som tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl, eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Operationelle risici opstår således som følge af fejl eller mangler i de administrative processer, eller som følge af udefrakommende forhold som medfører økonomiske tab eller tab af omdømme. Banken har, for at reducere risikoen for tab som følge af operationelle risici, sikret sig, at der er implementeret forretningsgange og defineret interne kontroller, som skal imødekomme dette.

Der er implementeret et system til hændelsesopsamling. Fejl og svagheder bliver rapporteret, så fremtidige tab/gevinster kan minimeres ved forebyggende foranstaltninger. Hændelser, som kunne have udløst væsentlige tab, men som ikke gjorde det (nærved tab), skal også rapporteres.

Banken har outsourcet udvikling, drift og vedligeholdelse af IT til BEC. Bankens netværksløsninger er outsourcet til PenSam A/S.

Banken udarbejder årligt en risikorapport, som beskriver ovenstående emner. Der henvises til www.pensam.dk/supplerendeoplysninger.

Selskabsledelse og organisation

GOD SELSKABSLEDELSE

God selskabsledelse skaber værdi for banken og medvirker til at forbedre selskabets forretning til fordel for vores kunder og ejere.

PenSam Bank forholder sig derfor løbende til de gældende danske anbefalinger fra Komiteen for god selskabsledelse og Finansrådets ledelseskodeks. De anbefalinger, som giver mening og skaber værdi for PenSam Bank, anvendes som elementer i ledelsen af banken. En samlet redegørelse kan findes på Pensams hjemmeside [www.pensam.dk/supplerende oplysninger](http://www.pensam.dk/supplerende_oplysninger).

Ledelsen i PenSam Bank er todelt og består af en bestyrelse og en direktion.

BESTYRELSE

Bestyrelsen består af fire medlemmer, som alle er valgt af generalforsamlingen. Bestyrelsesmedlemmerne vælges for en periode på 1 år. Bestyrelsen har afholdt 7 bestyrelsesmøder og 2 skriftlige møder i 2015.

Der har ikke været ændringer i bestyrelsessammensætningen i 2015.

Bestyrelsen fastlægger og varetager den overordnede strategi for banken. Samtidig har bestyrelsen ansvaret for at ansætte en direktion samt at føre tilsyn med, at direktionen varetager sine opgaver tilfredsstillende.

Bestyrelsen vurderer løbende, om der er behov for at styrke bestyrelsesmedlemmernes samlede kompetencer, så bestyrelsen til enhver tid er i stand til at varetage bestyrelsesopgaverne på kvalificeret og ansvarlig vis.

I den forbindelse gennemfører bestyrelsen årligt en selvevaluering af kompetencer og samarbejde,

ligesom der foretages en årlig evaluering af bestyrelsens samarbejde med direktionen.

KØNSMÆSSIG SAMMENSÆTNING

Det er afgørende, at bestyrelsen samlet set har de fornødne kompetencer til at drive banken. Det er bestyrelsens væsentligste fokus i forhold til sammensætning af bestyrelsen.

Den kønsmæssige fordeling i bestyrelsen i PenSam Bank er sammensat af 2 kvinder og 2 mænd. pr. 31.12.2015.

Bestyrelsen besluttede i 2013, at der inden udgangen af 2016 skulle være en kønsmæssig fordeling, som opfylder bestemmelserne om repræsentation af begge køn. Bestemmelserne er med den ændrede sammensætning af bestyrelsen i 2014 opfyldt.

Bestyrelsen har besluttet, at der ikke udarbejdes en politik for den kønsmæssige sammensætning i de øvrige ledelsesorganer, da der er under 50 ansatte i banken.

DIREKTION

Direktionen udgøres af to direktører: Helen Kobæk og Torsten Fels.

Direktionen har tillige direktionsposter i andre selskaber i PenSam gruppen, jf. oplysningerne om 'Ledelseshverv'.

Direktionen varetager den daglige drift. Direktionen skal følge de retningslinjer og anvisninger, som bestyrelsen har givet, og direktionens ansvar omfatter implementering af den af bestyrelsen fastlagte strategi, virksomhedens organisation og fordeling af ressourcer samt løbende rapportering om finansielle forhold til bestyrelsen.

Bestyrelsen fastlægger direktionens aflønning og fører løbende tilsyn med dens indsats.

Adm. direktør Helen Kobæk fylder 67 år i sommeren 2016 og har efter mere end 30 års virke i PenSam gruppen besluttet at trække sig tilbage med udgangen af juli 2016.

Bestyrelsen har besluttet at udnævne nuværende direktør og medlem af direktionen Torsten Fels til adm. direktør for PenSam Bank pr. 1. august 2016. Samtidig udnævnes investeringsdirektør Benny Buchardt Andersen til direktør og medlem af direktionen i PenSam Bank pr. 1. august 2016. Afdelingschef Morten Hemmingsen udnævnes til ny investeringsdirektør i PenSam gruppen.

REVISIONSUDVALG

PenSam Bank har nedsat et revisionsudvalg bestående af to medlemmer, som ligeledes er medlemmer af bestyrelsen.

Revisionsudvalget skal fremme god selskabsledelse, øge kvaliteten af regnskabsaflæggelsen og overvåge driftsmæssige og finansielle risici.

Medlemmerne opfylder de krav, der stilles til uafhængighed og kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision i henhold til de gældende retningslinjer, således at revisionsudvalget som helhed har de fornødne kompetencer.

Revisionsudvalget har afholdt 8 møder i 2015 og rapporterer løbende til bestyrelsen.

REVISION

Bankens regnskabsaflæggelse og de interne kontroller, som er forbundet med den finansielle rapportering, revideres af en uafhængig, ekstern revisor, som er valgt på bankens ordinære generalforsamling. Den eksterne revisor varetager aktionærens og offentlighedens interesser og

aflægger rapport til bestyrelsen gennem en skriftlig revisionsprotokol. Den eksterne revisor afgiver en påtegning på bankens årsrapport.

Bankens interne revisionsfunktion reviderer regelmæssigt bankens forretningsgange og interne kontroller for at vurdere kvaliteten og hensigtsmæssigheden heraf. Den interne revisionschef afgiver ligeledes en påtegning på bankens årsrapport. Den interne revisionschef refererer direkte til bankens bestyrelse.

RISIKOKOMITE

Direktionen har etableret en risikokomite, hvis primære opgaver består af overvågning af risici, vurdering og sikring af en velfungerende risikostyringsproces.

WHISTLEBLOWERORDNING

PenSam har etableret en whistleblowerordning. For at understrege uafhængigheden og bedst muligt at sikre anonymitet for en mulig whistleblower har bestyrelserne i PenSam valgt, at whistleblowerordningen skal varetages af en ekstern part.

AFLØNNINGSPOLITIK

Bestyrelsen for PenSam Bank har vedtaget en aflønningspolitik i overensstemmelse med bekendtgørelse om lønpolitik samt oplysningsforpligtelser, som omfatter bestyrelsen, direktionen samt øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på PenSam Banks risikoprofil. Lønpolitikken kan ses på www.pensam.dk/supplerendeoplysninger.

PenSam Bank har outsourcet en del af administrationen til PenSam A/S, som er en helejet datervirksomhed i PenSam koncernen.

Vederlag til bestyrelse, direktion samt ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på PenSam Bank's risikoprofil, fremgår af note 6.

ORGANISATION

PenSam Bank har 24 ansatte. Herudover køber banken administrationsydelser hos PenSam A/S.

SAMFUNDSANSVAR

Bankens primære ansvarsområde er at sikre de bedst mulige produkter til vores kunder, samtidig med at der skabes et afkast til vores ejere.

Samfundsansvar indgår som en naturlig del af driften og udviklingen af forretningsområderne i banken. PenSam Bank ønsker at forvalte det ansvar bedst muligt i respekt for kundernes behov og for kundernes penge.

PenSam Bank indgår i PenSam koncernen. Samfundsansvar er beskrevet i koncernregnskabet, og der henvises til afsnittet herom i årsrapporten for PenSam Holding.

INTERN KONTROL OG RISIKOSTYRING VED REGNSKABS AFLÆGGELSEN

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede ansvar for bankens interne kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Den interne kontrol og risikostyring er tilrettelagt, således at halvårs- og årsrapporten aflægges i overensstemmelse med lovgivningens krav og sikrer, at væsentlige fejl og uregelmæssigheder i regnskabsaflæggelsen forebygges eller opdages og korrigeres.

Kontrolmiljø

De væsentlige elementer i kontrolmiljøet er en hensigtsmæssig organisation, herunder behørig funktionsadskillelse samt interne politikker, forretningsgange samt procedurer.

Risikovurdering

Der foretages løbende en vurdering af de regnskabsområder og processer, som danner grundlag for regnskabsaflæggelsen. Vurderingen foretages med henblik på at identificere områder, hvor risikoen for fejl er særlig stor, som følge af at oplysningerne er baseret på skøn, eller er forbundet med manuelle eller komplekse processer.

Kontrolaktiviteter

Formålet med de etablerede kontrolaktiviteter er at forhindre, opdage og korrigere eventuelle væsentlige fejl og uregelmæssigheder i de data, som danner grundlag for regnskabsaflæggelsen, således at risikoen for fejl i halvårs- og årsrapporterne reduceres til et acceptabelt niveau.

Kontrollerne omfatter bl.a. attestationer, afstemninger, analyser, funktionsadskillelse samt generelle IT-kontroller.

Overvågning og rapportering

Banken anvender systemer og manuelle ressourcer til at overvåge de data, der danner grundlag for den økonomiske rapportering. Eventuelle svagheder og væsentlige fejl korrigeres øjeblikkeligt, og rapporteres til bankens hændelsesopsamling for operationelle risici.

Ledelse og revision

DIREKTION

Helen Kobæk

Torsten Fels

BESTYRELSE

Forbunds næstformand Mona Striib (formand)

Chief Operating Officer Per Hviid (næstformand)

Director Sune Visti Petersen

Business Catalyst Pernille Thorslund

REVISIONSUDVALG

Director Sune Visti Petersen (formand)*

Chief Operating Officer Per Hviid

ØVRIGE LEDENDE MEDARBEJDERE

Nicolai Jacob Friis-Hasché

EKSTERN REVISION

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR.nr. 33 77 12 31

Strandvejen 44, 2900 Hellerup

INTERN REVISION

Revisionschef Palle Mortensen

Ledelseshverv mv.

DIREKTION

Helen Kobæk, født 1949

Direktør i PenSam Liv forsikringsaktieselskab, PenSam Forsikring A/S, PenSam Holding A/S, PenSam Bank A/S, Pensionskassen PenSam, PenSam Bolig ApS, PenSam Investering ApS, PenSam Ejendomme ApS, PenSam Erhvervs-ejendomme ApS samt en række ejendomsselskaber i PenSam Gruppen.

Bestyrelses- og organisationsposter

Kapitalforeningen PenSam Invest (formand) og Det Danske Selskab for Forsikringsret - AIDA (formand) samt PenSam A/S (formand).

Torsten Fels, født 1959

Direktør i PenSam Liv forsikringsaktieselskab, PenSam Forsikring A/S, PenSam Bank A/S og PenSam Holding A/S.

Øvrige bestyrelses- og organisationsposter

PenSam A/S.

BESTYRELSE

Mona Striib, født 1961 (formand)

Forbunds næstformand i FOA – Fag og Arbejde. Indtrådt i bestyrelsen den 21.04.2005. Valgperioden udløber april 2016.

Øvrige bestyrelses- og organisationsposter

FOA – Fag og Arbejde's hovedbestyrelse, Forhandlingsfællesskabets bestyrelse og forhandlingsudvalg, LO's hovedbestyrelse, PenSam Liv forsikringsaktieselskab, PenSam Forsikring A/S (formand) samt PenSam Holding A/S.

Per Hviid, født 1965 (næstformand)

Chief Operating Officer i Bluegarden A/S og Bluegarden Holding A/S.

Indtrådt i bestyrelsen 23.01.2013. Valgperioden udløber april 2016.

Øvrige bestyrelses- og organisationsposter

Medlem af koncerndirektionen i Bluegarden Holding A/S, bestyrelsesmedlem i Bluegarden AS (Norge) og Bluegarden AB (Sverige).

Sune Visti Petersen, født 1964

Director i Petersen Ideas Ltd (ejerandel 100%) Indtrådt i bestyrelsen 23.01.2013. Valgperioden udløber april 2016.

Pernille Thorslund, født 1974

Business Catalyst.

Direktør i YellowMind (ejerandel 100%).

Indtrådt i bestyrelsen 24.11.2014. Valgperioden udløber april 2016.

ENGAGEMENTER MV.

Selskabet har ikke haft engagementer med og sikkerhedsstillelser fra bestyrelsesmedlemmer og direktører eller med selskaber, hvori de nævnte personer er direktører eller bestyrelsesmedlemmer.

Ledelsespåtegning

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har i dag behandlet og godkendt årsrapporten for PenSam Bank A/S for regnskabsåret 2015.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af bankens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2015.

Endvidere er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i bankens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som banken kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Farum, den 1. marts 2016

DIREKTION

Helen Kobæk

Torsten Fels

BESTYRELSE

Mona Striib, formand

Per Hviid, næstformand

Sune Visti Petersen

Pernille Thorslund

Intern revisors erklæringer

PÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for PenSam Bank A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Den udførte revision

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision. Dette kræver, at vi planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Vores revision har omfattet alle væsentlige og risikofyldte områder og er udført i henhold til den arbejdsdeling, der er aftalt med ekstern revision.

Revisionen er planlagt og udført således, at vi har vurderet de forretningsgange og interne kontrolprocedurer, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod selskabets rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici.

En revision omfatter udførelse af revisionshandling for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor

intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, og om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er tillige vores opfattelse, at de etablerede forretningsgange og interne kontrolprocedurer, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod selskabets rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici, fungerer tilfredsstillende.

UDTALELSE OM LEDELSESBERETNINGEN

Vi har i henhold til lov om finansiel virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Farum, den 1. marts 2016

Palle Mortensen
Revisionschef

Den uafhængige revisors erklæringer

Til aktionæren i PenSam Bank A/S

PÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

Vi har revideret årsregnskabet for PenSam Bank A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne

kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, og om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultat af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

UDTALELSE OM LEDELSESBERETNINGEN

Vi har i henhold til lov om finansiel virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Hellerup, den 1. marts 2016

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR.nr. 33 77 12 31

_____
Erik Stener Jørgensen   Jesper Edelbo
statsautoriseret revisor   statsautoriseret revisor

Resultatopgørelse

1. januar - 31. december

I t.kr.

Note		31.12.2015	31.12.2014
2	Renteindtægter	65.917	71.233
3	Renteudgifter	-2.884	-4.966
	<i>Netto renteindtægter</i>	<i>63.033</i>	<i>66.267</i>
	Udbytte af aktier mv.	0	3
4	Gebyrer og provisionsindtægter	4.851	3.128
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-2.636	-2.246
	<i>Netto rente- og gebyrindtægter</i>	<i>65.248</i>	<i>67.152</i>
5	Kursreguleringer	-3.459	-6.599
6	Udgifter til personale og administration	-53.896	-62.407
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	0	-35
	Andre driftsudgifter	-2.095	-4.246
	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-1.525	-4.675
	Resultat før skat	4.273	-10.810
7	Skat	-1.032	2.553
	Årets resultat	3.241	-8.257
	Forslag til resultatdisponering		
	Forslået udbytte for regnskabsåret	1.135	940
	Overført resultat	2.106	-9.197
	Disponeret i alt	3.241	-8.257
	Totalindkomstopgørelse		
	Årets resultat	3.241	-8.257
	Anden totalindkomst	0	0
	Årets totalindkomst	3.241	-8.257

Balance pr. 31. december

I t.kr.

Aktiver

Note		31.12.2015	31.12.2014
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	116.154	105.276
8	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	6.090	3.896
	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	977.950	875.553
9	Obligationer til dagsværdi	417.661	475.064
	Aktier mv.	43.143	46.115
10	Aktiver tilknyttet puljeordninger	17.015	0
11	Materielle aktiver	0	0
7	Udskudte skatteaktiver	5.697	6.410
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	7.800	6.877
	Andre aktiver	39.165	45.068
	Aktiver, i alt	1.630.675	1.564.259

Passiver

Note		31.12.2015	31.12.2014
12	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	8.659	9.020
13	Indlån og anden gæld	1.370.546	1.306.929
	Gæld til tilknyttede virksomheder	0	0
	Andre passiver	7.886	6.014
	Gæld, i alt	1.387.091	1.321.963
	Hensatte forpligtelser, i alt	26	1.038
14	Aktiekapital	60.000	60.000
	Overført overskud eller underskud	182.424	180.318
	Foreslået udbytte for regnskabet	1.135	940
	Egenkapital, i alt	243.559	241.258
	Passiver, i alt	1.630.675	1.564.259

15	Eventualforpligtelser
16	Femårsoversigt
17	Risikooplysninger
18	Øvrige noter

Egenkapitalopgørelse

I t.kr.

Egenkapital	Aktiekapital	Overført resultat eksklusive udbytte	Foreslået udbytte for regnskabsåret	Egenkapital i alt
Saldo 1. januar 2015	60.000	180.318	940	241.258
Foreslået udbytte		-1.135	1.135	0
Årets resultat	-	3.241		3.241
Anden totalindkomst	-	-	-	-
<i>Årets totalindkomst</i>	-	2.106	1.135	3.241
Udbetalt udbytte	-	-	-940	-940
Saldo 31. december 2015	60.000	182.424	1.135	243.559
Saldo 1. januar 2014	60.000	189.515	1.370	250.885
Foreslået udbytte		-940	940	0
Årets resultat	-	-8.257		-8.257
Anden totalindkomst	-	-	-	-
<i>Årets totalindkomst</i>	-	-9.197	940	-8.257
Udbetalt udbytte	-	-	-1.370	-1.370
Saldo 31. december 2014	60.000	180.318	940	241.258

Note 1

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

GENERELT

Årsrapporten for PenSam Bank er aflagt i overensstemmelse med reglerne i Lov om finansiel virksomhed og Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2014.

Årsrapporten præsenteres i danske kroner. Beløb i resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter er oplyst i t. kr.

GENERELT OM INDREGNING OG MÅLING

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at de fremtidige økonomiske fordele vil tilfalde banken, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening.

REGNSKABSMÆSSIGE SKØN

Ved udarbejdelse af årsregnskabet har ledelsen foretaget en række skøn og vurderinger. Ledelsens skøn og vurderinger vedrørende fremtidige begivenheder har indvirkning på indregning og måling af visse aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i året og i de kommende år.

For PenSam Bank er skøn i væsentligst omfang relateret til værdiansættelsen af udlån og herunder særligt nedskrivninger på udlån. Nedskrivningerne på udlån består af individuelle nedskrivninger og gruppevise nedskrivninger.

De individuelle nedskrivninger er baseret på opgørelse af nutidsværdien af de forventede fremtidige pengestrømme. Pengestrømmene vurderes baseret på individuelle økonomiske forhold for vores privatkunder. Herudover vurderes særligt indkomst- og formueforhold samt sikkerhedsstillelser. Fastsættelse af fremtidige pengestrømme inklusive værdien af sikkerheder er fastsat på baggrund af forudsætninger, som ledelsen vurderer som forsvarlige, men som er forbundet med væsentlig usikkerhed.

Ud over individuelle nedskrivninger foretages der en vurdering af de nødvendige gruppevise nedskrivninger. Vurdering heraf er primært baseret på en model, hvor bankens kunder opdeles i homogene grupper, og hvor der foretages vurdering af nedskrivninger baseret på udvikling i volumen samt i risikogrupperne. De væsentlige skøn i de gruppevise nedskrivninger er relateret til fastsættelse af risikogrupper for kunder samt fastsættelse af økonomisk effekt ved ændringer i risikogrupper. Alle kunder rates baseret på historiske data og faktiske observerbare data.

Endvidere har banken en investering i aktier på 42,4 mio. kr., som er illikvide. Aktieposten vedrører primært en investering i Arp Halkin Mortgage Funds. Aktierne værdiansættes baseret på en analyse af de underliggende pantebreve og herunder analyse af rentebetaling, afdrag og restance. Værdiansættelsen foretages af eksternt part, revideres årligt af den eksterne parts uafhængige revisor, og gennemgås af investeringsfunktionen samt økonomifunktionen.

TRANSAKTIONER MED NÆRTSTÅENDE PARTER

Ved transaktioner mellem selskaber i PenSam gruppen og PenSam Bank sker afregning i overensstemmelse med indgåede aftaler på markedsvilkår eller på omkostningsdækkende vilkår.

OMREGNING AF TRANSAKTIONER I FREMMED VALUTA

Regnskabet er præsenteret i danske kroner. Alle balanceposter i fremmed valuta, det vil sige aktiver og passiver samt ikke-balanceførte poster, omregnes til danske kroner efter Danmarks Nationalbanks offentliggjorte valutakurser på balance-dagen. Indtægter og udgifter i fremmed valuta omregnes efter de på transaktionstidspunktet gældende kurser.

Valutakursreguleringer af værdipapirbeholdningen samt handel med valuta indgår netto i posten 'Valuta', mens regulering af tillæg/fradrag på åbne valutaterminsforretninger indgår i posten 'Øvrige finansielle instrumenter' i note 5 'Kursreguleringer'.

RESULTATOPGØRELSE

Renter mv.

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Stiftelsesprovision og andre gebyrer, som udgør en integreret del af etableringen af et udlån, indregnes i resultatopgørelsen tilbagediskonteret over løbetiden med den effektive rente for det pågældende lån. Terminspræmier, som hidrører fra forskellen mellem spotkursen og terminskursen på terminshandler, periodiseres ligeledes, og føres uanset fortegn under posten 'Øvrige renteindtægter'.

Udbytter

Aktieudbytter indtægtsføres, når de modtages.

Gebyrer og provisioner

Gebyrer og provisioner, som ikke vedrører etablering af udlån, medtages i regnskabet, når de tilskrives.

Kursreguleringer

Kursreguleringer af obligationer og aktier består af forskellen mellem den bogførte værdi primo - eller transaktionsværdien for aktiver anskaffet i regnskabsåret - og værdien på opgørelsesdagen.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager, sociale omkostninger samt pensioner mv. til bankens personale. Administrationsomkostninger omfatter omkostninger til distribution, salg, reklame, it mv.

Banken har alene indgået aftale om bidragsbaserede pensionsordninger for sine ansatte. Ud over indbetaling af faste bidrag til en pensionsordning har banken ikke yderligere forpligtelser til betaling af pensionsydelse.

Revisionshonorar er oplyst på koncernniveau i PenSam Holding's årsrapport.

Af- og nedskrivninger på materielle aktiver

Af- og nedskrivninger på materielle aktiver indeholder årets af- og nedskrivninger.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter omfatter bankens andel af lovmæssige udgifter til Garantifonden for Indskydere og Investorer.

Nedskrivninger på udlån mv.

For bankens udlån vurderes løbende, hvorvidt der foreligger en objektiv indikation for værdiforringelse.

Der foreligger objektiv indikation for værdiforringelse af udlån, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Låntager har begået kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter.
- Der er ydet lempelse i lånevilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion.

Bankens udlån er opdelt i kreditrisikogrupper med ensartede karakteristika samt udlån, som banken vurderer individuelt. Kreditrisikogrupperne, som er baseret på udlånstype samt den eventuelt stillede sikkerhed, underkastes løbende en kritisk vurdering med henblik på at afdække, om der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse. De individuelle udlån vurderes hver for sig.

Nedskrivningsbehov opgøres individuelt, når der på individuelt niveau er en objektiv indikation for værdiforringelse.

Individuelt vurderede udlån, som ikke er nedskrevet samt øvrige udlån vurderes herefter gruppevist. Nedskrivningen for porteføljen beregnes i en model, hvor kunderne inddeles i homogene risikoklasser ved beregningen af de gruppevise nedskrivninger.

Såfremt der for en portefølje er objektiv indikation for værdiforringelse, foretages nedskrivningstest, hvor de forventede fremtidige betalinger estimeres på basis af de historiske tabserfaringer korrigeret for aktuelle forhold.

Foretagne nedskrivninger indgår i resultatopgørelsen under posten 'Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.'

Skat

Skat af årets resultat, der består af årets aktuelle skat, forskydninger i udskudt skat samt eventuelle reguleringer vedrørende tidligere år, indregnes i resultatopgørelsen. PenSam Bank anvender acontoskatteordningen, og tillæg og fradrag i skatten, som følge af tidspunktet for betalingen af skatten, indgår i posten 'Øvrige renteindtægter' eller 'Øvrige renteudgifter' i note 2 'Renteindtægter' og note 3 'Renteudgifter'. Betalbar skat og udskudt skat indregnes under gældsforpligtelser eller aktuelle skatteaktiver.

Moderselskabet PenSam Holding fungerer som skattemæssigt administrationselskab. Den samlede skat af PenSam gruppens selskabers skattepligtige indkomster betales af PenSam Holding. Skatteeffekten af sambeskatningen i PenSam gruppen fordeles til de enkelte selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster. De sambeskattede selskaber indgår i acontoskatteordningen.

ANDEN TOTALINDKOMST

PenSam Bank har valgt at præsentere totalindkomsten som en samlet opgørelse i forlængelse af resultatopgørelsen. Banken har på nuværende tidspunkt ingen poster, som indregnes under anden totalindkomst.

BALANCEN

Anfordringstilgodehavender hos centralbanker samt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.

Regnskabsposterne omfatter anfordringstilgodehavender og tidsindskud hos centralbanker og kreditinstitutter og måles til dagsværdi.

Udlån

Lån måles til amortiseret kostpris. Lån etableret indtil 31. december 2004 måles dog til nominel værdi, idet det ikke er praktisk muligt at opgøre amortiseret kostpris for sidstnævnte eksponeringer. Amortiseret kostpris opgøres som lånets nominelle værdi med fradrag af de endnu ikke forfaldne modtagne gebyrer og provisioner samt tillæg af de endnu ikke forfaldne transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med etableringen af eksponeringen.

Banken medtager alene væsentlige transaktionsomkostninger ved opgørelse af amortiseret kostpris. Det er derfor alene det opkrævede lånesagsgebyr, som medtages ved beregningen, hvorefter lånesagsgebyret indtægtsføres over lånets løbetid ved brug af den effektive rentesats, som lånet havde ved etableringen.

Garantier

Garantier indregnes som en hensat forpligtelse med et beløb svarende til minimum den garanti-provision, banken modtager for at stille garantien, systematisk afskrevet over garantiens løbetid. Bankens har kun stillet ganske få kundegarantier, hvorfor de beregnede forpligtelser blot udgør et uvæsentligt beløb, som derfor ikke medtages i balancen.

Obligationer og aktier

Børsnoterede obligationer og aktier måles til dagsværdi med udgangspunkt i den officielle lukkekurs på balancedagen. Hvis en officiel lukkekurs ikke findes, anvendes den officielle børskurs. Udtrukne obligationer med forfald efter den 31. december værdiansættes til udtrækningskursen, det vil sige til kurs 100, mens kursen på udtrukne obligationer, der forfalder senere, er fastsat under hensyntagen til renten og restløbetiden.

Værdiansættelse af bankens beholdning af illikvide aktier er baseret på anerkendte værdiansættelsesmetoder.

Bankens øvrige aktier, der udgør en ubetydelig andel af de samlede aktier, måles til en skønnet dagsværdi baseret på indre værdi under hensyntagen til, hvad salgsprisen skønnes at ville være i en handel mellem uafhængige parter.

Ved handelstransaktioner med værdipapirer anvendes afregningsdatoen som indregningskriterium.

Aktiver tilknyttet puljeordninger og indlån i puljeordninger

Aktiver, som kundernes opsparing er placeret i, måles til dagsværdi og placeres under 'Aktiver tilknyttet puljeordninger'. Tilsvarende placeres kundernes indlån under 'Særlige indlån'. Indlåne-ne måles ved første indregning til dags værdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Materielle aktiver

Materielle aktiver består primært af driftsmidler. Driftsmidler indregnes i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffessummen samt øvrige omkostninger tilknyttet anskaffelsen. Af-skrivninger på driftsmidler foretages lineært over den forventede økonomiske levetid, som er fastsat til 3 - 10 år.

Udskudte skatteaktiver/forpligtelser

Udskudt skat opgøres og indregnes ud fra gældsmetoden på alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier på aktiver og forpligtelser. Udskudt skat indregnes i balancen under posterne 'Udskudte skatteaktiver' og 'Udskudte skatteforpligtelser' på grundlag af gældende skattesatser.

Et eventuelt skattemæssigt underskud i banken vil i givet fald blive indregnet som skatteaktiv.

Andre aktiver

Andre aktiver består primært af indskudt medlemskapital i BEC, som måles til nominel værdi, idet banken ved udtræden af medlemskabet uden foreningens ophør alene vil få udbetalt det indskudte beløb. Ved foreningens ophør fordeles den indskudte kapital efter de tilbageværende medlemmers seneste tre års omsætning.

Andre aktiver består af tilgodehavende obligationsrenter, som beregnes med udgangspunkt i kuponrente og terminsdato og medtages til nominel værdi. Tilgodehavende renter i udenlandsk valuta omregnes til nominel værdi i danske kroner efter valutakurser på opgørelsesdatoen.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af eventuelle transaktionsomkostninger. Efterfølgende sker måling til amortiseret kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter gæld til privatkunder. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Andre passiver udgøres primært af gæld til kreditorer og måles til nominel værdi.

Uudnyttede kreditter indregnes ikke i bankens forpligtelser.

Afledte finansielle forpligtelser

Afledte finansielle forpligtelser måles til dagsværdi, der opgøres som forskellen mellem den aftalte

terminskurs og terminkursen på balancedagen. Posten omfatter markedsværdien af uafviklede fonds- og valutaterminforretninger. Markedsværdierne opgøres brutto forretning for forretning, og positive markedsværdier føres under 'Andre aktiver', mens negative markedsværdier føres under 'Andre passiver'.

Alle finansielle instrumenter indregnes på afregningsdagen.

Udbytte

Det foreslåede udbytte vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Kapitalprocent

Solvensprocenten opgøres efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) nr. 575 af 26. juni 2013.

Nøgletal

Selskabets nøgletal udarbejdes efter reglerne i bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Noter

I t.kr.

NOTE 2

Renteindtægter	31.12.2015	31.12.2014
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1	1
Udlån og andre tilgodehavender	57.292	57.341
Obligationer	8.575	13.891
Øvrige renteindtægter	49	0
<i>I alt</i>	<i>65.917</i>	<i>71.234</i>

NOTE 3

Renteudgifter	31.12.2015	31.12.2014
Kreditinstitutter og centralbanker	-41	-4
Indlån og anden gæld	-2.843	-4.962
<i>I alt</i>	<i>-2.884</i>	<i>-4.966</i>

NOTE 4

Gebyrer og provisionsindtægter	31.12.2015	31.12.2014
Betalingsformidling	2.020	2.194
Garantiprovision	41	1
Øvrige gebyrer og provisioner	2.790	933
<i>I alt</i>	<i>4.851</i>	<i>3.128</i>

NOTE 5

Kursreguleringer	31.12.2015	31.12.2014
Obligationer	-5.950	-7.432
Aktier mv.	2.405	685
Valuta	86	75
Øvrige finansielle instrumenter	0	73
<i>I alt</i>	<i>-3.459</i>	<i>-6.599</i>

NOTE 6**Udgifter til personale
og administration****31.12.2015**   **31.12.2014**

Selskabet har indgået administrationsaftale med PenSam A/S.
Vederlaget til bestyrelse, direktion, risikotagere
samt honorar til revision bliver afregnet via administrationsvederlaget.

Administrationsvederlaget afregnes på omkostningsdækkende basis.

Udgifter til personale og administration, i alt	-53.896	-62.407
Personaleudgifter:		
Lønninger	-12.569	-13.562
Pensioner	-2.156	-2.290
Udgifter til social sikring	-107	-63
<i>I alt</i>	-14.832	-15.915

Gennemsnitligt antal heltidsansatte	24	27
Antal i bestyrelsen	4	4
Antal i direktionen	2	2
Antal væsentlige risikotagere	16	1

Vederlag til bestyrelse, direktion og væsentlige risikotagere:

Bestyrelse

Bestyrelsesformand Mona Striib*	-72	-67
Næstformand Per Hviid	-75	-71
Sune Visti Petersen	-60	-60
Pernille Thorslund (Indtrådt 24.11.2014)	-60	-6
Jørgen Almberg (Udtrådt 08.04.2014)	0	-16
Dennis Kristensen* (Udtrådt 08.04.2014)	0	-17
<i>Honorar i alt</i>	-267	-237

*Bestyrelsesmedlemmets honorar afgives til FOA

Bestyrelsen aflønnes udelukkende med et fast honorar. Ud over det oplyste honorar ydes et fast honorar til medlemmer af revisionsudvalget, som udgør 60 t. kr. for formanden og 40 t. kr. for øvrige medlemmer årligt.

Som medlem af bestyrelsen i andre selskaber i PenSam koncernen har følgende bestyrelsesmedlemmer modtaget et samlet honorar fra selskaberne: Dennis Kristensen 253 t. kr. (2014: 246 t. kr.) og Mona Striib 194 t. kr. (2014: 193 t. kr.)

NOTE 6 (FORTSAT)**Udgifter til personale
og administration****31.12.2015   31.12.2014****Direktion****Direktionsvederlaget afholdes af PenSam Liv****Direktion**

Helen Kobæk

Kontraktligt vederlag -3.060 -2.844

Kontant bonus 0 0

Vederlag i alt -3.060 -2.844

Torsten Fels

Kontraktligt vederlag -3.037 -2.805

Kontant bonus 0 0

Vederlag i alt -3.037 -2.805

Direktionen aflønnes af PenSam Liv, og omkostningen fordeles til de øvrige selskaber i PenSam gruppen på omkostningsdækkende basis. Det omkostningsførte vederlag til direktionen i PenSam Bank udgør 609 t. kr. (2014: 564 t. kr.).

Charlotte Stokkebye fratrådte som direktør pr. 29. april 2014. Det omkostningsførte vederlag inkl. fratrædelsesgodtgørelse i 2014 udgjorde 5,5 mio. i PenSam koncernen. PenSam Bank's andel udgjorde 633 t.kr.

Øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil

Kontraktligt vederlag -19.326 -

Pension -2.966 -

Kontant bonus -350 -

Vederlag i alt -22.642 -

I 2014 har væsentlige risikotagere optjent kontant bonus (engangsvederlag) på 350 t. kr., som udbetales i 2015.

PenSam gruppen er forpligtet til at udpege alle medarbejdere, hvis aktiviteter har indflydelse på PenSam Bank's risikoprofil. En andel af de væsentlige risikotagere er ansat i PenSam A/S og vederlaget fordeles til de øvrige selskaber i PenSam gruppen på omkostningsdækkende basis.

Antallet af væsentlige risikotagere er opgjort i henhold til European Banking Authority (Regulatory Technical Standard)

I henhold til undtagelsesbestemmelse oplyses vederlaget for 2014 ikke, da der kun var én ansat med indflydelse på selskabets risikoprofil.

NOTE 7

Skat	31.12.2015	31.12.2014
Beregnet skat af årets indkomst	261	-1.683
Ændring i udskudt skat	707	-864
Ændring i udskudt skat som følge af nedsættelse af selskabsskatteprocenten	6	-6
Efterregulering af tidligere års beregnede skat	58	0
<i>I alt</i>	1.032	-2.553
Udskudte skatteaktiver, primo	6.410	5.540
Ændring i udskudt skat	-713	870
<i>Udskudte skatteaktiver, ultimo</i>	5.697	6.410

Den udskudte skat vedrører forskellen mellem opkrævet og indtægtsført lånesagsgebyr, nedskrivninger samt hensatte forpligtelser.

Opgørelse af effektiv skatteprocent		
Selskabsskatteprocent	23,5%	24,5%
Ikke-skattepligtige indtægter	0,3%	0,0%
Ændring i udskudt skat som følge af nedsættelse af selskabsskatteprocenten	-1,0%	0,1%
Regulering af skat vedrørende tidligere år	1,3%	0,0%
Effektiv skatteprocent	24,1%	24,6%

NOTE 8

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	31.12.2015	31.12.2014
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	6.090	3.896
<i>I alt</i>	6.090	3.896

NOTE 9

Obligationer til dagsværdi	31.12.2015	31.12.2014
Andre realkreditobligationer	387.489	444.742
Statsobligationer	30.172	30.323
<i>I alt</i>	417.661	475.065

Alle obligationer er optaget til dagsværdi.

Note 10

Aktiver tilknyttet puljeordninger	31.12.2015	31.12.2014
Kontantindestående	767	0
Obligationer	6.541	0
Aktier	3.675	0
Investeringsforeningsandele	5.895	0
Andre aktiver	137	0
<i>Aktiver tilknyttet puljeordninger i alt</i>	<i>17.015</i>	<i>0</i>

NOTE 11

Materielle aktiver	31.12.2015	31.12.2014
Anskaffelsessum 1. januar	0	410
Tilgang	0	0
Afgang	0	-410
<i>Anskaffelsessum 31. december</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Af- og nedskrivninger 1. januar	0	-144
Årets afskrivninger	0	-35
Afskrivninger på afhændende aktiver	0	179
<i>Akkumuleret af- og nedskrivninger ultimo</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Saldo 31. december</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

NOTE 12

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	31.12.2015	31.12.2014
Gæld til kreditinstitutter	8.659	9.020
<i>I alt</i>	<i>8.659</i>	<i>9.020</i>

NOTE 13

Indlån og anden gæld	31.12.2015	31.12.2014
På anfordring	793.980	711.887
Særlige indlånsformer	576.566	595.042
<i>I alt</i>	<i>1.370.546</i>	<i>1.306.929</i>

NOTE 14**Aktiekapital**

Aktiekapitalen er ikke opdelt i flere aktieklasser og består af aktier på nominelt 100 kr. eller multipla heraf.

	Antal
Antal aktier	600.000

Selskabet er ejet 100 % af PenSam Holding A/S, der har hjemsted i Furesø. Selskabet indgår i PenSam Holding's koncernregnskab.

NOTE 15

Eventualforpligtelser	31.12.2015	31.12.2014
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	18.073	23.131
Øvrige garantier	36.781	28.240
<i>Garantier mv. i alt</i>	<i>54.854</i>	<i>51.371</i>
Andre eventualforpligtelser:		
Opsigelsesvarsel huslejeaftale med PenSam Liv	447	447
Udtrædelsesgodtgørelse ved straksopsigelse af aftale med it-leverandør	38.128	38.605
Øvrige forpligtelser	85	50
<i>Andre forpligtelser, i alt</i>	<i>38.660</i>	<i>39.102</i>
I forbindelse med deltagelse i clearing er der til sikkerhed deponeret obligationer i Danmarks Nationalbank til en kursværdi på	71.562	80.206

Værdien er opgjort eksklusive udtrukket beholdning.

Banken hæfter for eventuelle sambeskatningsreguleringer opstået før 2005.

Banken har derudover ikke påtaget sig kautions-, garanti- eller andre forpligtelser ud over det i årsregnskabet anførte.

NOTE 16**Femårsoversigt**

Oplysninger om femårsoversigten indeholdende hoved- og nøgletal for de seneste fem regnskabsår fremgår af ledelsens beretning side 5.

NOTE 17**Risikooplysninger**

Risikooplysninger fremgår af ledelsens beretning side 14-17.

NOTE 18 - Øvrige noter

Kapitalforhold	31.12.2015	31.12.2014
Egentlig kernekapital		
Aktiekapital	60.000	60.000
Overført overskud tidligere år	183.559	189.515
Egentlig kernekapital før fradrag	243.559	249.515
Frdrag i egentlige kernekapitalposter		
Foreslået udbytte	1.135	940
Årets underskud	0	8.257
Øvrige fradrag	261	0
Kapitalgrundlag (tidl. basiskapital efter fradrag)	242.163	240.318
PenSam Bank A/S har ikke hybrid- eller supplerende kapital.		
Samlet risikoeksponering (tidl. risikovægtede poster) i alt heraf:	1.166.207	1.081.013
Kreditrisiko	909.784	816.173
Markedsrisiko	145.542	143.477
Operationel risiko	110.881	121.363
Kapitalgrundlagskrav (tidl. kapitalkrav) 8% af samlet risikoeksponering	93.297	86.481
Kapitalprocent (tidl. solvensprocent)	20,8	22,2
Kapitalkrav søjle 1 udgør 9,0% af samlet risikoeksponering (2014: 9,8%)	105.192	106.282

Solvensprocenten er fra 2014 opgjort efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) nr. 575 af 26. juni 2013

De nye regler har medført ændringer i opgørelsen af kapitalgrundlag og risikovægtede eksponeringer.

Individuelle nedskrivninger på udlån	31.12.2015	31.12.2014
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån	20.770	15.378
Bevægelser i året:		
Nedskrivninger i årets løb	6.096	9.409
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-4.724	-3.387
Endeligt tabt (afskrevet), tidligere individuelt nedskrevet	-4.355	-630
<i>Akkumulerede nedskrivninger, ultimo på udlån</i>	<i>17.787</i>	<i>20.770</i>
Summen af udlån, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger (opgjort før nedskrivninger)	24.686	26.746

Gruppevise nedskrivninger på udlån	31.12.2015	31.12.2014
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser, primo på udlån	2.654	3.681
Nedskrivninger i årets løb	994	1.306
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-738	-2.333
<i>Akkumulerede nedskrivninger, ultimo på udlån</i>	<i>2.910</i>	<i>2.654</i>
Summen af udlån, hvorpå der er foretaget gruppevise nedskrivninger (opgjort før nedskrivninger)	265.724	306.026

Endeligt tabt (afskrevet) på udlån	31.12.2015	31.12.2014
Endeligt tabt (afskrevet), ikke tidligere individuelt nedskrevet/hensat	428	226
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	530	545

I Indgået på tidligere afskrevne fordringer er der indeholdt 321 t. kr. som rentereduktion på nedskrevne udlån.

Objektiv indikation for nedskrivning	31.12.2015	31.12.2014
Udlån som indgår i balancen med en større værdi end 0, og hvor der er indtruffet objektiv indikation for nedskrivning før nedskrivning	41.702	37.594
Udlån som indgår i balancen med en større værdi end 0, og hvor der er indtruffet objektiv indikation for nedskrivning efter nedskrivning	34.877	32.200

Løbetidsfordeling efter restløbetid	31.12.2015	31.12.2014
Anfordringstilgodehavender	6.090	3.896
<i>I alt</i>	<i>6.090</i>	<i>3.896</i>
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris:		
På anfordring	9.726	18.641
Til og med 3 måneder	31.698	25.643
Over 3 måneder og til og med 1 år	91.345	80.014
Over 1 år og til og med 5 år	414.187	394.372
Over 5 år	430.994	356.883
<i>I alt</i>	<i>977.950</i>	<i>875.553</i>
Udskudte skatteaktiver		
Over 1 år	5.697	6.410
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker		
Anfordringsgæld	8.659	9.020
<i>I alt</i>	<i>8.659</i>	<i>9.020</i>
Indlån		
På anfordring	895.500	811.257
Indlån med opsigelsesvarsel		
Til og med 3 måneder	16.739	17.155
Over 3 måneder og til og med 1 år	46.046	44.347
Over 1 år og til og med 5 år	159.116	163.667
Over 5 år	253.145	270.503
<i>I alt</i>	<i>1.370.546</i>	<i>1.306.929</i>

Kreditrisiko på udlån og garantidebitorer	31.12.2015	31.12.2014
Fordelt på sektorer og brancher i %:		
Offentlige myndigheder	0,0%	0,0%
Erhverv:		
Landbrug, jagt, skovbrug, fiskeri	0,0%	0,0%
Industri og råstofindvinding	0,0%	0,0%
Bygge- og anlæg	0,0%	0,0%
Handel	0,0%	0,0%
Transport, hoteller og restauranter	0,0%	0,0%
Information og kommunikation	0,0%	0,0%
Finansiering og forsikring	0,0%	0,0%
Øvrige erhverv	0,1%	0,1%
Erhverv i alt	0,1%	0,1%
Private	99,9%	99,9%
<i>I alt</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>

Transaktioner med PenSam gruppen	31.12.2015	31.12.2014
---	-------------------	-------------------

Følgende betragtes som nærtstående parter:

- FOA - Fag og Arbejde
- PenSam Holding A/S
- PenSam Liv forsikringsaktieselskab
- PenSam Forsikring A/S
- PenSam A/S
- Pensionskassen PenSam
- Bestyrelsesmedlemmer
- Direktionen

Nærtstående parter, som har bestemmende indflydelse er:

PenSam Holding A/S, Furesø, der ejer 100 % af aktiekapitalen.

PenSam gruppen anvender PenSam Bank som bankforbindelse i beskedent omfang.

PenSam A/S varetager administrative opgaver for PenSam Bank. I 2015 er dette sket på omkostningsdækkende basis.

Fra 2016 sker dette til en fast pris.

Øvrige koncernterne transaktioner sker på markedsvilkår.

Ydelser på omkostningsdækkende basis samt mellemværende:

	2015	2014
Omkostninger, i alt	-53.896	-62.442
Tilgodehavender, i alt	7.800	6.877
Gæld, i alt	0	0

PenSam Bank A/S
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum
Telefon 44 39 39 44
bank@pensam.dk
www.pensam.dk/bank

CVR-nr. 13 88 46 76
Hjemsted Furesø, Danmark